

SCENARIUSZ LEKCJI

poświęconej sposobom nauczania wybranych relacji głoska-litera w języku angielskim z dostosowaniem do potrzeb ucznia dyslektycznego

Temat: **A French teacher had lunch on the bench.**

Wprowadzenie i utrwalenie zapisu głoski / tʃ /.

Cel główny:

- wprowadzenie i utrwalenie zapisu głoski / tʃ / na początku wyrazów za pomocą liter 'ch' oraz na końcu wyrazów jednosylabowych za pomocą liter 'ch' lub 'tch' w języku angielskim za pomocą metody wielozmysłowej oraz udoskonalenie procesu wzrokowo-słuchowej syntezy i analizy wyrazów zawierających tę głoskę

Cele operacyjne:

- uczniowie, w tym uczeń dyslektyczny, potrafią poprawnie odczytać i zapisać wyrazy z głoską / tʃ / zapisaną na początku wyrazów w postaci „ch” lub na końcu wyrazów w formie „-ch” lub „-tch”
- uczniowie znają zasadę ortograficzną

Środki dydaktyczne: kolorowe plansze z przykładowymi wyrazami oraz z regułą gramatyczną, zestawy ćwiczeń dla uczniów, karty samooceny, lizaki, domino, karty

Materiały: ćwiczenia i przykłady z artykułów i opracowań zgromadzonych w materiałach metodycznych dla nauczycieli języka angielskiego m.in. *Dysleksja w kontekście nauczania języków obcych* pod redakcją Marty Bogdanowicz i Marioli Smoleń (*Usprawnianie umiejętności odczytywania i zapisywania wyrazów w języku angielskim młodzieży z dysleksją rozwojową*, *Nauczanie wybranych relacji głoska-litera w języku angielskim* – Joanna Nijakowska, *Techniki uczenia się młodzieży z dysleksją* – Renata Czabaj)

Metody: praca indywidualna lub w parach, metoda nauczania wielozmysłowego oparta na integracji funkcji percepcyjno-motorycznych, czyli zaangażowaniu kilku zmysłów wzroku, słuchu i kanału kinestetyczno-dotykowego, instrukcja bezpośrednia, dryl, powtarzanie za wzorem, tworzenie reguły gramatycznej na podstawie przykładów, rozgrzewka językowa.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów.
2. Zapisanie tematu i przedstawienie celu lekcji.
3. Rozgrzewka językowa w postaci *tongue twisters* (*It is hard for a witch to switch on TV and watch a match, A coach gave a speech on the beach*). Nauczyciel czyta zdanie, uczniowie starają się powtarzać szybko i poprawnie. (Jeśli sprawia im to trudności można powtarzać od końca, czyli *a match, watch a match, and watch a match, switch on TV and watch a match* itd.)
4. Prezentacja materiału. Zapoznanie uczniów z trzema grupami wyrazów, w których pojawia się głoska / tʃ / na początku lub na końcu. Zadaniem uczniów jest samodzielnie wskazać regułę związaną z wymową i zapisem zaprezentowanych wyrazów. Następnie uczniowie powtarzają grupowo i indywidualnie wyrazy za nauczycielem.

5. Praca nad nowym materiałem:

- a) Ćwiczenie manipulacyjne: uczniowie tworzą wyrazy z pomocą tzw. lizaków i wpisują je w odpowiednie pola tabelki, odczytują na głos dla sprawdzenia
- b) Wzrokowe rozpoznawanie wyrazu i łączenie w pary: uczniowie przyglądają się poszczególnym wyrazom z tabeli A, wypowiadają nazwy podkreślonych liter, wodząc po nich palcem i dźwięk, któremu odpowiadają. Czytają wyrazy, a następnie znajdują ten wyraz w tabeli B.
- c) Domino- ćwiczenie w czytaniu i wzrokowym rozpoznawaniu wyrazów: na każdej karcie zapisane są dwa różne wyrazy. Uczniowie kładą dowolną kartę na polu z napisem start i dokładają karty w taki sposób, aby obok siebie znajdowały identyczne wyrazy, czytają je.
- d) Dryl, czytanie: uczniowie wypowiadają nazwy podkreślonych liter na kartach, wodząc po nich palcem i dźwięk, któremu odpowiadają. Sprawdzają znaczenie na odwrotnej stronie karty. Wymieniają się kartami i przepytują się wzajemnie.

6. Ćwiczenie utrwalające:

- a) Gra Bingo – wzrokowo-słuchowa identyfikacja wyrazu: uczniowie starają się zapamiętać położenie wyrazów na karcie bingo. Następnie słuchają nauczyciela czytającego wyrazy i zaznaczają te, które znajdują się na karcie. Zabawa kontynuowana jest do momentu, aż wszyscy uczestnicy rozpoznają wszystkie wyrazy.
- b) Tongue twister: *How much wood would a woodchuck chuck if a woodchuck could chuck wood?*

7. Zadanie pracy domowej: Quiz - uczniowie mają za zadanie odnaleźć 10 wyrazów w tabeli zapisanych poziomo lub pionowo oraz odczytać je na głos

8. Zakończenie lekcji, podsumowanie w postaci wypełnienia kart samooceny.

Uwagi: lekcja ze względu na swój charakter i potrzebę zastosowania instrukcji bezpośredniej w przypadku treningu z uczniem dyslektycznym prowadzona jest w języku polskim.

MATERIAŁY / ZESTAWY ĆWICZEŃ (do lekcji uwzględniającej potrzeby ucznia dyslektycznego
Wprowadzenie i utrwalenie zapisu głoski /tʃ/ ,).

Prezentacja materiału. Tablice z trzema grupami wtrazów.

chance change check child choice China chapter chop	witch catch sketch stitch Dutch match	beach each speech teach bench lunch march wyjątki: such, much, which, rich, attach, detach
głoska /tʃ/ na początku wyrazu zapisywana jest często w postaci liter 'ch'	głoskę /tʃ/ zapisuje się jako '-tch' na końcu jednosylabowego wyrazu gdzie '-tch' poprzedzone jest samogłoską	głoskę /tʃ/ zapisuje się jako '-ch' na końcu jednosylabowego wyrazu gdzie '-ch' poprzedzone jest spółgłoską lub dwiema samogłoskami

Praca nad nowym materiałem.

Zad. 5 a

Przesuwając pasek papieru utwórz wyrazy z pomocą tzw. lizaków i wpisz je w odpowiednie pola tabelki. Przeczytaj na głos.

ance eck ange apter ild op ina

/tʃ/ ch-			

Zad. 5 b

Przyjrzyj się pierwszemu wyrazowi z tabeli A, wypowiedz nazwy podkreślonych liter, wodząc po nich palcem i dźwięk, któremu odpowiadają. Przeczytaj wyraz, a następnie odszukaj ten wyraz w tabeli B.

Tabela A

<u>ch</u> ange	ea <u>ch</u>	fe <u>tch</u>	tea <u>ch</u>	<u>ch</u> eck	stre <u>ch</u>
<u>ch</u> ease	spee <u>ch</u>	ca <u>tch</u>	coa <u>ch</u>	wa <u>tch</u>	<u>ch</u> apter

Tabela B

tea__	coa__	ea__	stre__	__eck	ca__
__ease	__ange	spee__	__apter	fe__	wa__

Zad. 5 C

Domino. Na każdej karcie zapisane są dwa różne wyrazy. Połóż dowolną kartę na pole z napisem start. Dokładaj karty w taki sposób, aby obok siebie znajdowały się identyczne wyrazy. Przeczytaj je.

chapel	punch	punch	switch	switch	search	search	watch
watch	charge	charge	branch	branch	charity	charity	stretch
stretch	bench	bench	sketch	sketch	chain	chain	peach

START							

Zad.5 D

Przyjrzyj się wyrazowi, wypowiedz nazwy podkreślonych liter, wodząc po nich palcem i dźwięk, któremu odpowiadają. Przeczytaj wyraz i sprawdź jego znaczenie na odwrotnej stronie karty, gdzie znajduje się tłumaczenie w języku polskim.

witch	catch	sketch	stitch	Dutch
match	fetch	switch	watch	stretch
church	search	beach	each	scratch
speech	check	child	chapter	peach
channel	march	coach	chest	crunch

Zad. 6 A

Przyjrzyj się uważnie wyrazom znajdującym się na twojej karcie Bingo i postaraj się zapamiętać ich położenia. Posłuchaj nauczyciela czytającego wyrazy i przykrywaj białymi kartonikami te, które znajdują się na twojej karcie. Osoba, która jako pierwsza przykryje wszystkie wyrazy, mówi „Bingo!” i wygrywa grę. Zabawę kontynuujemy do momentu, aż wszyscy uczestnicy przykryją wszystkie wyrazy na swoich kartach

branch	scratch	choice	each	chapel
match	catch	punch	charm	child
search	choose	China	check	speech
stitch	march	change	sketch	switch
chance	witch	beach	church	stretch

Zadanie domowe

Odszukaj 10 wyrazów w tabeli. Wyrazy zapisane są poziomo (od strony lewej do prawej) lub pionowo (od góry do dołu). W razie trudności skorzystaj z tabelki z wyrazami. Przeczytaj odnalezione wyrazy.

march	bench	French	watch	search
touch	teach	witch	check	fetch

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	H	C	B	S	J	P	T	Y	F
2	A	T	E	A	C	H	E	I	R
3	L	O	N	V	H	C	W	H	E
4	H	U	C	Z	E	H	M	C	N
5	C	C	H	L	C	C	P	T	C
6	R	H	P	D	K	T	T	E	H
7	A	R	H	C	R	A	M	F	G
8	E	A	J	X	E	W	S	Q	N
9	S	O	F	C	H	C	T	I	W

KARTA SAMOOCENY UCZNI

1. Wiem jak wymawia się na litery „ch” na początku wyrazu
oraz „ch” i „-tch” na końcu wyrazu 1-2-3-4-5
2. Potrafię zapisać głoskę / tʃ / w postaci liter na początku
i na końcu wyrazu 1-2-3-4-5
3. Umiem przeczytać wyrazy: *child, China, witch, teach* 1-2-3-4-5
4. Rozpoznaję w grze Bingo wyrazy przeczytane przez nauczyciela 1-2-3-4-5

*Wybrała i wykorzystała na lekcji
Anna Pach*